

servativt med den Betragtning, at det netop gælder om at holde Socialisterne ude, holde Fremskridtstankerne ude, berolige Befolkningen. Den almindelige kommunale Valgret motiveres og forsvares fra Venstres Side ikke som et Springbrædt til ny Fremskridt, ikke som et Redskab til at opnaa humane og sociale Reforme, men som et Beroligelsesmiddel, som en Slags Opium, der skulde dæmpe Utilfredsheden og hindre de slemme Socialister i at trænge frem ude paa Landet. Fra Aar til Aar motiveres den mere konservativt fra det regerende Venstres Side. Gennem dette Forligstilbud søger man at gaa en Mellemvej, komme udenom det ubehagelige Valg, som det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard) i Efteraaret stillede op, og som i Virkeligheden forelaa. Man søger at faa Skellet bort fra Sogneraadene, men samtidig at bevare en saadan Magtstilling ved Amtsraadene, at man alligevel sikrer Gaardmandsstanden sammen med Godsejerne Flertallet, om man maatte vælge den Alliance — der er jo Tegn oppe til, at man begynder at tænke paa en saadan Alliance — sikre den Flertallet, selv om der nedenunder den staar et Flertal i Sogneraadene, der har demokratisk Ret til at besætte Flertallet i Amtsraadene.

Til det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen), som sagde, at han gad se det Amtsraad, som vilde gribe ind i det kommunale Selvstyre, vil jeg sige, at det samme sagde man i 1866, da vi fik det nuværende Landsting. Da sagde de, der forsvarede Forfatningsforandringen af 1866: derved er Parlamentarismen ikke ude af Verden, Parlamentarismen er Forudsætningen for denne Forfatningsforandring. Man lokkede Demokratiet med til den med kønne Talemaader om, at man gad se det Landsting, der vilde hemme og hindre alle Fremskridt; Udviklingen vilde gaa sin Gang. Men det blev bare ikke Tilfældet. Det Landsting, man skabte i 1866, blev imod mange af deres Forventning, som havde været med til at indføre det, en fuldstændig Hemsko paa al politisk Udvikling her i Landet, for alle større Reforme gennem en Menneskealder. Det ærede Medlem kan være vis paa, at skabe vi saadanne Amtsraad, hvor Gaardmandsstanden, sammen med Godsejerne, faar et sikkert Flertal, vil den Dag ogsaa komme — og den vil komme snart —, da disse Amtsraad ville modsætte sig de Reformkrav, som Arbejder- og Husmandsstanden, Underklassen derude paa Landet, naar de gennem den almindelige Valgret faa Flertal i Sogneraadene, maa stille. En

saadan Kommunalforfatning, som her foreslaas gennem Forligstilbudet, vilde nødvendigvis medføre lignende Konflikter ude i det landkommunale Liv, som Forfatningen af 1866 har medført for hele det politiske Liv.

Ordføreren (Anders Nielsen): Maa jeg sige, i Anledning af Bemærkninger fra det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgerbjerg), at selvfølgelig foretrække vi fra Venstrereformpartiets Side det Amtsraad, der er foreslaaet i det af Regeringen forelagte og af Folketinget vedtagne Forslag, og vi foretrække det af flere Grunde, men, som jeg sagde i Eftermiddagsmødet: For om muligt at naa et Resultat ad den fredelige Forhandlings Vej have vi strakt os paa det Punkt. Vi have gjort det, fordi vi føle os overtydede om, at selv med denne Indrømmelse overfor det bestaaende, for saa vidt Amtsraadene angaar, vilde der kunne skabes en Ordning, som vi kunne bygge vort kommunale Liv paa med Tilfredshed.

Det ærede Medlem sagde, at dette Mæglingsforslag medførte en Begrænsning af det kommunale Selvstyre. Det er jo aldeles urigtigt. Der følger ikke Spor af Begrænsning ved det Mæglingsforslag, vi have fremsat. Det ærede Medlem skylder at paavise, hvor han mener, Begrænsningen findes. Er det en Begrænsning i Forhold til det bestaaende? Det er det jo aldeles ikke. Vort Forslag ændrer ikke Forholdet mellem Sognekommunen og Amtskommunen med Hensyn til deres gensidige Magtomraade. De privilegerede Vælgeres Stilling, deres Indflydelse paa Amtsraadets Sættelse begrænses, men det er ikke at begrænse det kommunale Selvstyre, det er at begrænse de selvskrevne Vælgeres Indflydelse.

Der er blevet talt om, at Bordet fanger. Det siger jeg ogsaa, men der er en Forskel paa de to Ting, der her er Tale om, at Bordet fanger. Naar Regeringen har foreslaaet og Folketinget har vedtaget den lige og almindelige Valgret, og naar Landstingets Højregupper have erklæret, at de slutte sig til Tanken i al Almindelighed, saa betyder dette, at nyt Land er vundet her. Nyt Land er vundet og bundet i den offentlige Bevidsthed. Det er til den ene Side. Den offentlige Bevidsthed har taget den almindelige og lige Valgret i Besiddelse, der mangler kun den rent formelle Udførelse. Ja, de Herrer Højremænd, der ryste paa Hovedet ad det, ville faa det at se. Man siger ikke fra Rege-